

Digitális oktatás

Számos vidám és emlékeztető történet az online oktatás 2 hónapjából.

6-9. oldal

TRIANON 100

Emlékezzünk együtt a Magyarország sorsát megpecsételő igazságtalan trianoni békeszerződés 100. évfordulóján.

14-16. oldal

VÁLI NFÓ

XI. évfolyam 3. szám – 2020. május 22.

Váli Község Önkormányzatának tájékoztatója

KÖZÖS ÜGYEINK

Kedves Váliak!

Néha úgy érzem, valami végképp elromlott. Itt elsősorban nem a vírussal kapcsolatos dolgokra gondolok. Sajnálatos események és jelenségek borzolják a váli kedélyeket. Olyan világ köszöntött ránk, amikor az egyének akarata mindenben felülírja a közösségi akaratot. És ami még ennél is rosszabb, ha valakit sérelem ér, már nem is próbálja megbeszélni az elkövetővel, hanem bejelentést tesz, bejegyzést ír a Facebookon. Ez egy kis falu, ahol mindenki mindenkit ismer. Miért nem lehet emberi hangon megbeszélni egymással az adott problémákat? Régen még köszöntünk is egymásnak. Fiatal előre az idősebbnek, férfiak a nőknek, gyerekek mindenkinek. Mára ez megfordult. Az idősek megszokásból köszönnek mindenkit, a fiatalok meg vagy visszaköszönnek, vagy nem.

Előbb a védett területeken motorozók borzolták a kedélyeket, majd azok, akik az országos tilalom ellenére égettek kerti és kommunális hulladékot. Azután a vásár- és ünnepnapokon hangos munkát végzők ellen berzenkedtek a helyiek, végül az illegálisan szemetet és sített lerakók ellen kellett fellépni. A hangos zenétől, sportos kipufogótól zajos, sebességkorlátokat nem ismerő autósok, és a nap bármely időszakában bömbölő zenét hallgató fiatalok is sok nyugtalanságot okoznak. Az is érdekes, hogy több szülőnek nem tűnik fel, ha kiskorú gyermeke este 10 után még nincs otthon, pedig még a körülmények ellenére is tanítási idő van. Az ráadásul, hogy a fiatalok időnként valamitől bódult állapotban vannak, már csak hab a tortán.

A váli földek környékén is rengeteg a probléma. Gazdák a vadászok ellen, vadászok a gazdák ellen, gazdák a gazdák ellen. Ő átment a földemen, én lezártam a földemet, én beszántom az utat, ő nem tudja megközelelni a földjét. Kemény világ ez is.

Ötlet a megoldásokra persze van bőven. Oldja meg a rendőr, a polgárőr, a hivatal. Miért nincs mezőőr, miért nincs közterület felügyelő, akik az év minden napján, a nap 24 órájában megvédik az átlagpolgár érdekeit, javait, életét.

Nem tudom, ezek a dolgok régen is így zajlottak-e, vagy a hatalmas demokrácia szüleménye ez a fajta viselkedés. Nem lenne jó, ha egy kicsit mindenki magába nézne és elgondolkodna azon: miért jó itt élni, mitől olyan különleges Váli és vidéke? Ez a 4000 hektár terület sosem lesz sem kisebb, sem nagyobb. Ezen a földön szeretnénk minél tovább élni, és azt is szeretnénk, ha utódaink is ugyanúgy örülhetnének a különleges épített és gazdag természeti környezetünknek, melyet őseinktől örököltünk. Ha így folytatjuk, mi mit adunk tovább gyermekeinknek?

Előző újságunkban kéréssel fordultam Önökhöz. Azt kértem, hogy a szelektív hulladékot mindenki gyűjtse otthon addig, amíg az adott hulladékféle szállítási napja el nem érkezik. Az önkormányzat udvara ebben a hónapban is úgy nézett ki, mint egy hulladékudvar. Ennek véget kell vetni. A Váli-völgy települései közül már csak nálunk van szelektív hulladék sziget. Azért, hogy ezzel is támogassuk közösségünk lakóit, elsősorban a külterületen élőket, a náluk keletkezett hulladék szabályos elszállításában. Persze az is előfordul, hogy a szállítók nem viszik el a kihelyezett hulladékot ilyen, vagy olyan indokkal. Ezek is felkorbácsolják az indulatokat. Megint jön a Facebook, mint a véleményem demokratikus közlésének egyetlen lehetősége.

Sajnos nem tudom, mi lenne a megoldás előbbi problémák megszüntetésére. Teljes pályás letámadást kellene alkalmazni a hivatalnak a kulturáltan viselkedni nem tudók ellen? Csekket kell kiosztani, hogy a kéréseinknek nyomatékot adjunk? Önök mit tennének a helyemben?

Persze történnek jó dolgok is. Nagyszerű volt megtapasztalni azt a fajta összefogást, mely a vírushelyzet leküzdéséért létrejött. Szeretném megköszönni mindazok munkáját, aki részt vettek a varrott maszkok elkészítésében, valamint a Bara-Doro Kft.-nek a textilanyagokat! Köszönöm mindazok felajánlását, akik – mivel munkájukat nem tudták végezni - szabadidejükben segítettek az idősek és rászorultak ellátásában.

Lassan talán újra indul az élet. Ez nem azt jelenti, hogy a vírus végleg eltűnt az életünkben, hanem csupán annyit, hogy az egészségügyi rendszer már képes ellátni a megbetegedett embereket. Továbbra is arra szeretném kérni Önöket, elsősorban a legveszélyeztetettebb, idős korosztályt, hogy minél ritkábban hagyják el biztonságos otthonaikat! Folyamatosan is figyeljünk oda a gyakori kézmosásra és fertőtlenítésre! Az üzletekben a 9-12 óráig terjedő időszak egyelőre továbbra is a 65 év feletti vásárlóké, amíg a kormány másként nem rendelkezik.

Kérem, engedjék meg, hogy röviden beszámoljak még a jelenleg folyó fejlesztésekről! Már kiírásra került a közbeszerzés a Burgondia utca két szakaszának felújítására, valamint a sportcélú beruházással kapcsolatban elkezdődhet az út- és közműépítés.

Elkészültek az orvosi rendelő fölött épülő szolgálati lakás tervei. Hamarosan megkezdődhetnek a kivitelezési munkák.

A Kossuth utcai óvoda kertjében hamarosan elkészül az a pavilon, melyben a gyerekek rossz idő esetén is játszhatnak.

Összel új útburkolatot kap a főutca teljes hosszában. Ennek keretében a hivatal előtt térköves parkoló létesül, a Vajda utca Kisköz utcához közel eső sarkán kivilágított, sárga villogó lámpával kiemelt gyalogátkelőhely (zebra) készül. A falu határában még a Töltés előtt a Tabajd felől érkező oldalon sebességcsökkentő sziget épül. A digitális sebességmérő kijelzőket is újakra cserélik. Ezúton szeretném köszönetemet kifejezni a Magyar Közút Zrt. munkatársainak!

Hatalmas örömhír számomra, hogy az Ürményi-kastély projektet sem törölte el a vírushelyzet. A támogatói szerződés aláírásra került, megalakult a menedzsment is. A kastélyra és a Vereb-Vál-Gyúró-Etyek útra vonatkozó előkészítő munkák és a tervezéssel kapcsolatos feladatok elvégzésének határideje 2021 májusa. A kivitelezési munkák legkésőbb 2022-ben elkezdődhetnek.

Lassan újra használatba vehetik a katolikus hívek a felújított templomot. A kívül - és részben belül is - megújult templom minden jóérzésű válnak örömeire szolgál. Az ünnepélyes átadás időpontjáról a Székesfehérvári Egyházmegye, illetve püspök úr a későbbiekben határoz majd.

Jól működik az önkormányzat azon szolgáltatása, hogy a lakosságtól származó nyereséket ledaráljuk és pelletet gyártunk belőle. Köszönöm az önkormányzat technikai dolgozóinak és közmunkásainak munkáját!

Tisztelt Váliak! Kérem Önöket, hogy gondolkozzanak el a cikkem elején említett közös ügyeinkről! Várom továbbá javaslatokat a fennálló problémák megoldására! Kérem, hogy vegyék fel velem vagy a hivatal dolgozóival a kapcsolatot annak érdekében, hogy a sokunkat bosszantó jelenségek megszűnjenek! Beszélgessenek el azokkal, akik az alapvető normákat nem tartják be, és próbálják szép szóval meggyőzni őket, változtatásnak viselkedésükön. Amennyiben ez nem vezet célra, biztatom Önöket, forduljanak hozzánk bizalommal! Hiszem, hogy a többség együttes fellépése esetén elérhetjük, hogy Vál újra a csend és béke szigete legyen!

Bechtold Tamás polgármester

Egy nagy port kavaró téma margójára

Nemrég a feol.hu-n jelent meg egy cikk, miszerint elszaporodtak a Vértesben és a Velencei-hegységben a terepmotorosok. Mivel az említett helyek természetvédelmi területek, itt egyértelműen jogszabály tiltja a közlekedést és a technikai sportokat.

Néhány hete a váli határban „döngető” fiatalokról is heves vita folyt a Facebook-on. A több száz hozzászólás között eléggé megoszlottak a vélemények. Sokan féltették településünk természeti értékeit, az erdőn-mezőn élő állatokat, és nem utolsó sorban a pusztuló növényzetért és a táj szépségéért aggódtak. Mások viszont azzal érveltek, hagyjuk már ezeket a szegény fiatalokat egy kicsit szórakozni. Ott kint a határban ugyan kit zavarják? Néhányan azt javasolták, az önkormányzat jelöljön ki számukra egy területet, ahol nyugodtan hódolhatnak hobbijuknak.

Mint minden más dolog, sajnos ez sem ilyen egyszerű. És nem azért, mert az önkormányzat nem akar segíteni a fiataloknak, hanem mert nincs rá lehetősége. Az önkormányzat tulajdonában nincsenek olyan ingatlanok sem bel-, sem külterületen, amely alkalmas lenne erre a célra. De vajon milyen terület lenne alkalmas?

Belterületi ingatlan eleve nem igazán jöhet szóba, hiszen a tevékenységgel járó zaj zavarja a lakókat. Külterületen a motorosok valóban elég messze vannak az emberektől, ott talán a zaj kevésbé lenne zavaró. De külterületen sincs olyan, hogy „senki földje”, minden terület valakinek a tulajdona. Tehát az önkormányzat nem jelölheti bárki földjét ilyen célra csak azért, mert elég messze van. Tudni kell még, hogy minden külterület besorolása mezőgazdasági vagy erdőterület. Ott pedig fokozottan érvényesülnek a természetvédelmi, vízvédelmi, tájvédelmi, talajvédelmi, stb. jogszabályok. Valamennyi mezőgazdasági terület termőföldként van nyilvántartva, valami-

lyen művelés alá van vonva: pl. legelő, szántó, rét, gyümölcsös, szőlő, stb. Ha ezeken a területeken bármilyen más célú tevékenységet vagy hasznosítást szeretnénk végezni, az adott területet ki kell vonatni a művelés alól, és megfizetni utána a nem kevés földvédelmi járulékot. Tehát az önkormányzatnak jelen helyzetben joga sem lehet arra, hogy a „határban” sportolási célra területet jelöljön ki a terepmotorosok és kvadosok számára.

De csak a földutakon mennek – mondják a támogatók. A földút is közút! Az ilyen járművek csak úgy vehetnek részt közúti forgalomban, ha hatósági azonosítóval (rendszámmal) rendelkeznek. Rendszámolni egy kvadrot nem lehetetlen, de nem egyszerű, és nem is mindegyiket lehet. Leegyszerűsítve vagy traktor, mezőgazdasági vontató, mezőgazdasági erőgép kategóriában lehet forgalomba helyezni, vagy négykerékű motornak. Vezetni is ennek megfelelő jogosítvánnyal szabad. Nyilván a közúton közlekedve a közúti közlekedés szabályait be kell tartani. Ha a kvadron nincs rendszám, akkor NEM közlekedhet semmilyen közúton (Földúton sem!).

„A meredek részekben a kerékkel felvágott nyomokat a Vértesben mindenhol lehet látni. De ezek nem egyszerű vajatok a földben, ahogy a laikus első ránézésre gondolná. A kerék fellazítja a talajt, kirúgja a gumi a gyeptet, és az erózió megindul magától. Ha jön az eső – amire egyébként már nagy szükség lenne –, ezeket a sebeket kimossa, és lemosza azt a kevés humuszréteget is, ami ott van.” - írja a cikk.

„A terepmotorozásra is igaz, ami általában a közlekedésre, vagyis amit nem tiltanak, azt szabad. Ez alapján bármelyik közúton vagy földúton szabadon motorozhatsz - már ha van rendszámod, jogsid, biztosításod stb. -, beleértve a közforgalom számára megnyitott erdei utakat is. Ellenben a forgalmi engedély nélküli krosszmotorok csak pályán használhatók...

A megoldás a nyugati országokban és a tengerentúlon elterjedt, nagy kiterjedésű, piaci alapon működő endurocentrumok létrehozása lenne, igaz, ehhez feltétlenül szükséges, hogy megfelelő kereslet is legyen az ilyen helyekre. Vagyis csak akkor működnek, ha a motorosok is tiszteletben tartják, hogy ezentúl nem ingyen és „toronyiránt” száguldanak át erdőn-mezőn, hanem zárt terepen, díjfizetés ellenében hódolnak hobbijuknak. Kérdés, hogy lenne-e több ezer olyan lelkes endurós és quados, aki rendszeresen fizetne a terepen motorozásért.”

Ádám Zsuzsanna

KÖSZÖNET

Köszönjük mindazok együttműködését és segítségét, akik részt vettek az országos COVID-19 szűrésen. Ezzel nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a szakemberek – a reprezentatív minta alapján - fel tudják mérni Magyarország lakosságának fertőzöttségi szintjét, és a kormányzat további megfelelő lépéseket tudjon tenni a hatékony védekezés és a gazdaság újraindítása érdekében.

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

A házasulandó párok hivatali ceremóniáján jelentősen kevesebben vehettek részt, de az elmúlt hetekben is sokszor elhangzott az "Igen!"

MÁRCIUS

**Bencsik Szabolcs György és
Kackstädter Nikolett**

**Honfi János és
Halász Erzsébet**

**Herceg Dávid és
Kalmár Kitti**

**Burián Tamás és
Németh Petra**

ÁPRILIS

**Csikár Dávid és
Fülöp Tünde**

GRATULÁLUNK!

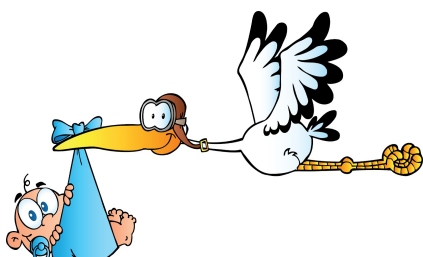
GÓLYAHÍREK

MÁRCIUS

**Hoppár Linda
Csikós Dezső
Erdős Vilmos
Lakatos Dominik**

ÁPRILIS

**Bangó Marcell Sándor
Dudás Zsombor**

GRATULÁLUNK!

Beszámoló a folyamatban lévő és tervezett beruházásainkról, pályázatainkról

A járványhelyzet ellenére az önkormányzatnál gőzerővel folyik a munka: különböző tervezett, megvalósulás előtt álló projektjeink előkészítése, szervezése, valamint kivitelezés alatt lévő beruházásaink lebonyolítása.

Befejeződött a tervezett honvédelmi sportközpont úthálózatának és közműhálózatának tervezése, és kiírtuk a közbeszerzést ezek kivitelezésére. Reményeink szerint a közbeszerzési eljárás sikeres lefolytatása után a Széchenyi utcai sportcélú ingatlanon még idén megépülhet a közműcsatlakozásokat biztosító víz- és szennyvíz hálózat és a terület feltárását biztosító, 8 méteres koronaszélességű, 430 méter hosszúságú, kétoldali nyílt víz-elvezető árokkal rendelkező kiszolgáló út is, mely első ütemben egy murvázott út lesz. Ehhez kapcsolódik még egy 41 méter hosszú és 1,5 méter széles járdaépítés, továbbá áttereszek, műtárgyak megépítése is. Egy későbbi ütemben – megfelelő anyagi forrás rendelkezésre állása során – készülhet majd el az út aszfaltburkolata.

Előkészítés alatt van ugyanezen terület elektromos hálózattal történő ellátása is. A majdani sportközpontnak helyet adó telek elektromos közművel való ellátása terveink szerint szintén még idén megvalósulhat.

Ugyancsak kiírásra került a Burgondia utca felújításának és komplex rekonstrukciójának közbeszerzési eljárása. A sikeres közbeszerzés lefolytatása után a kivitelezést szintén ebben az évben szeretnénk megvalósítani. A projekt keretén belül új aszfaltburkolatot kap az út Kosuth utcától a református temető felé menő elágazásáig tartó szakasza, továbbá teljes pályaszerkezet és aszfaltburkolat épül az előbbi elágazástól a református temetőig, valamint az elágazástól a 67-es számig (külterületi útig) tartó szakaszon. Az új út átlagosan 3 méteres aszfaltszélességgel és kétoldali nemesített padkával készül majd, a református temető felé tartó „felső” szakasz egyoldali kiemelt szegélyt kap, a csapadékvíz irányított elvezetése érdekében. A Burgondia-árok „túloldalán” lévő szakasz (Burgondia utca 12-50 számok között) egy későbbi beruházás során újulhat meg majd.

Elkészültek a háziorvosi rendelő tőterébe tervezett szolgálati lakás kiviteli terve is, melynek munkálatai - a kivitelező kiválasztása után - reményeink szerint még a nyáron megtörténhetnek. A projekt keretén belül egy bruttó 60 m²-es, két

szobával, egyterű nappali-étkező-konyhával és fürdővel felszerelt korszerű lakást hozunk létre.

Hamarosan teljesen elkészül a Kosuth utcai Óvoda udvarán egy kerti pavilon, mely egy csoportszobányi nyitottfedett tér. Az építmény fa szerkezetű, cseréppel fedett, és udvari foglalkozások, szabadtéri tornaórák, előadások tartására is alkalmas lesz majd.

Elkészültek a Széchenyi utcai játszótér mellé tervezett szabadtéri „kondipark” pályázati terve is, mellyel LEADER pályázaton indulunk majd. Amennyiben pályázatunk sikeres lesz, a területen 4 db kültéri, kar-, láb-, hát- és farizom erősítésére alkalmas kondigépet, valamint 1 db nyújtót helyezünk el, továbbá a használatukhoz szükséges burkolatok épülnek majd mintegy 8 millió forint értékben.

Miklósi Tibor

ÉGETÉSI NAPOK 2020-BAN

Felhívjuk figyelmüket, hogy a 13/2019. (XII. 20) önkormányzati rendelet alapján Vál községben 2020-ban a kerti hulladék nyílttéri égetése az alábbi pénteki és szombati napokon 8:00-tól 20:00-ig megengedett, amennyiben azok nem esnek ünnepnapra:

2020. szeptember 04. és 05. napja,
2020. szeptember 18. és 19. napja,
2020. október 02. és 03. napja,
2020. október 16. és 17. napja,
2020. november 06. és 07. napja,
2020. november 20. és 21. napja,
2020. december 04. és 05. napja,
2020. december 18. és 19. napja.

A nyári hónapokban (június, július, augusztus) a zöldhulladék égetése nem megengedett.

Kérjük, a kijelölt időpontokat tartsák be!

Szükség esetén vegyék igénybe a szelektív zöldhulladék-szállítást vagy kérjék az önkormányzattól a nyese-dék darálását.

Együttműködésüket köszönjük!

dr. Balogh Lóránd
jegyző

HULLADÉK SZÁLLÍTÁSI IDŐPONTOK

<u>szelektív:</u>	<u>zöldhulladék:</u>
június 12.	június 16.
július 10.	július 16.
augusztus 14.	augusztus 11.
szepetember 11.	szepetember 10.
október 9.	október 8.
november 13.	november 3.
december 11.	
január 8.	
<u>üveg:</u>	<u>hamu:</u>
június 3.	november 3.
szepetember 2.	december 8.
december 8.	január 5.
január 6.	

A hulladékot minden esetben
reggel 8 óráig
tegyék ki a ház elé!

ÉPÍTÉSI ÜGYEK

Tisztelt Ügyfeleink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2020. március 1. napjától építésügyi hatósági ügyekben a Fejér Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályának Dunaújváros Osztálya jár el.

Az építési ügyek intézésére a továbbiakban is elektronikus úton, az ÉT-DR számítógépes alkalmazás használatával, vagy személyesen ügyfélfogadási időben van lehetőség.

Ügyfélfogadás ideje:

hétfő 8.00 – 11.30

szerda 8.00 – 11.30 és 13.00 – 15.30

péntek 8.00 – 11.30

Kérjük, hogy építéshatósági ügyekben – folyamatban lévő eljárásokban is - a továbbiakban a fenti eljáró hatóságot keressék az alábbi elérhetőségeken:

Fejér Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztálya
Dunaújvárosi Osztálya (vezetője: Kovács Zsolt osztályvezető)
2400 Dunaújváros, Szórád Márton utca 39. I. emelet

Telefonszám: 06 (25) 795 640

Felhívjuk figyelmüket, hogy a településképet érintő konzultációs és bejelentési ügyeket továbbra is helyi szinten, Válban, a Polgármesteri Hivatal Műszaki Irodáján kell intézni.

Miklósi Tibor

TÁJÉKOZTATÁS

Tisztelt Váliak!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a Váli Közös Önkormányzati Hivatal 2020. június 2-tól visszaáll a rendes ügymenetre. A hivatali ügyek intézésére kizárólag csak a hivatali **ügyfélfogadási időben**, és **előre egyeztetett időpontban** van lehetőség. A vírushelyzet fennállása miatt az egészségügyi óvintézkedések betartása továbbra is elengedhetetlen: **maszk és kesztyű használata kötelező.**

Ügyfélfogadási idő:

hétfő: 8:00-12:00 és 13:00-16:00

szerda: 8:00-12:00 és 13:00-16:00

péntek: 8:00-12:00

Időpontot a (22) 353-411-es központi telefonszámon tudnak egyeztetni, vagy keressék közvetlenül kollégáinkat az alábbi elérhetőségeken:

Bechtold Tamás polgármester	06-30-331-9645	polgarmester@val.hu
Dr. Balogh Lóránd jegyző	06-30-870-2476	jegyzo@val.hu
Dancsi Tiborné családsegítő	06-20-485-1174	gyermekjoleteink@gmail.com
Kovács Mária szociális ügyek	06-30-576-9613	szocgyam@val.hu
Kőrös Mónika adó és anyakönyvvezetési ügyek	06-30-284-0908	ado@val.hu
Miklósi Tibor műszaki, település üzemeltetési ügyek	06-70-243-8809	ephat@val.hu
Pillmajer Csilla pénzügyek	06-70-335-6091	penzugy@val.hu
Zsebeházyiné Bozóki Erika pénzügyek	06-70-331-9445	munka@val.hu

Dr. Balogh Lóránd jegyző

CSATORNA HASZNÁLATI ILLEMTAN

Igen, van ilyen a szennyvízcsatornánál is. Ehhez is megfelelő viselkedéskultúra illik, mert csak így működik rendesen, – mindenki megelégedésére.

Miért fontos?

Korunk környezetvédelmi elvárásai egyre szigorúbbak a természetnek visszaadott, megíszított szennyvíz esetében is. A szennyvíztisztítást és a csatornarendszer üzemeltetését döntő mértékben a lakosságtól érkező szennyvíz minősége és mennyisége határozza meg, ami csatornahasználati szokásainktól függ.

A csatornahálózat és a tisztítótelep működése csak akkor zavartalan, ha mindenki, aki használja kellően körültekintő, és önmérséklő. Ellenkező esetben – néhány ember magatartása miatt – az egész szolgáltatás ellehetetlenülhet, károsítva a többi fogyasztót.

A szennyvízcsatorna használatának tudnivalói:

1 Mivel a szennyvíztisztító telepek elsősorban biológiai úton tisztítanak, a csatornahálózatba csak lebomló, a természetet nem károsító, és az emberi egészségre közvetlen veszélyt nem jelentő anyagok juttathatók. Ha a csatornahálózatba mérgező anyagok kerülnek, – amellett hogy balesetet okozhat – a szennyvíztisztítás hatékonysága csökken, a befogadó élővíz sérül, és a szennyvíziszap sem lehet hasznosítani a mezőgazdaságban.

Anyagok, melyeket SZIGORÚAN TILOS a csatornába juttatni:

- ☒ mérgek, gyógyszerek és növényvédő szerek,
- ☒ nehézfém tartalmú folyadékok,
- ☒ tűzveszélyes anyagok, benzin, higító, festék stb.,
- ☒ lebomlásuk során mérgekké alakuló anyagok,
- ☒ egyszer használatos gumikesztyűk, szájmascok

2 A zsírok és olajok a csatornában kihűlnek, reakcióba lépnek a szennyvíz más összetevőivel, és kemény szappanszerű lerakódást okoznak. Így a csatorna előbb leszűkül, majd eldugul. Emellett egy biológiai folyamat következtében kénsav is keletkezik, mely megtámadja és tönkretesz a csatornacsöveket.

3 A csatorna a szennyező anyagokat csak akkor tudja továbbítani, ha a szennyezőanyagok a vízben feloldódnak, vagy legalább vízzel keverednek. A víztakarékos eszközök mellett gyakran előfordul, hogy a szilárd anyagok kiülednek, és a későbbiek során eldugítják a csatornahálózatot. Nem biztatunk senkit arra, hogy emiatt ne takarékoskodjon a vízzel, de ezt annak tudatában tegye, hogy a dugulás-elhárítások költségei megjelennek a díjban.

Karanténsuli - avagy digitális oktatás

2020. március 17-én megkezdődött a távoktatás iskolánkban. A tanárok a március 14-15-i hétvégén internetes kapcsolattartással, majd 16-án az iskolában tartott nevelőtestületi értekezleten vitatták meg az előttünk álló feladatokat.

Az iskola pedagógusai és diákjai

Pillanatok alatt át kellett állnunk egy másfajta oktatásra, rengeteg távoktatási lehetőséget próbáltunk ki, mire mindenki megtalálta a számára és tanítványai számára is legmegfelelőbb felületeket, csatornákat. Két hónap után talán elmondhatjuk, hogy mindannyian: tanárok, szülők, gyerekek büszkék lehetünk arra, amit létrehoztunk, hogy már magabiztosan és hatékonyan tanítunk és tanulnak tanítványaink is ebben az új oktatási formában.

Egy szülő segítségét elfogadva új honlapot indítottunk (<https://valoktatas.xyz>), ahol minden szülő számára könnyen, átláthatóan követhető naponkénti és osztályonkénti bontásban a tananyag és az aktuális házi feladatok. Így akinek több gyereke is iskolás, könnyen eligazodhat. Ugyanakkor a Krétában is rögzítjük a házi feladatokat.

Hálásak vagyunk Schreiter Katának, aki önkéntes munkában létrehozta és szerkeszti az iskola online oktatási honlapját. Rengeteg időt tölt azzal, hogy feltölti a tanárok összeállította anyagot, és közben arra is marad energiája, hogyha hibát, hiányt észlel, rögtön értesít bennünket.

A kollégák napi 8-10 órát a gép előtt ülve példamutatóan végzik el feladatukat: készülnek az órákra, kapcsolatot tartanak szülőkkel, tanulókkal, értékelik a beérkező munkákat. Egyesek 5-10 online csatornát is használnak. Gyakori a videós, illetve hangalapú óratartás. Felső tagozaton a 7-8. osztályosok maguk indították be a Discord nevű alkalmazást, amin keresztül több órát is meg tudunk nekik tartani, hiszen ilyenkor bárki kérdezhet a tanártól, aki akár korrepetálást is tarthat a tanulóknak.

A tanárok több alkalmazást is használnak, de igyekszünk ezek számát nem túlbonyolítani, hogy a tanulás könnyen megoldható legyen. Az alapfeladatok azok számára is megoldhatóak, akik csak telefonnal rendelkeznek, hiszen minden óra alapja a minden tanulónál meglévő tankönyvek és munkafüzetek.

Kezdetben az új módszerek megismerése, a bőség zavara, a lelkesedés és az elhivatottságtudatunk miatt valóban

többet dolgoztunk az elvárhatónál. Hamarosan viszont megtanultuk az új módszereket, és sokkal rutinosabbakká váltunk a feladatok mennyiségének kiadásában és a minőségi tananyagösszeállításban. A házi feladatok ellenőrzése is folyamatos: e-mailben vagy lefényképezve telefonon küldik a tanulók/szülők.

Az alsó tagozaton és a felső tagozat 5-6. osztályaiban nagy segítséget jelentenek a szülők, akikkel szintén folyamatos az osztályfőnökök és szaktanárok kapcsolata. A szülők gyakran tájékoztatnak örömeikről és problémáikról is, amit igyekszünk orvosolni. Itt szeretném megköszönni türelmüket, segítségüket, áldozatos munkájukat. Nagyon jól esett, hogy voltak olyanok, akik köszönetet is mondtak a tanárok munkájáért.

A tanulók 95 %-a rendelkezik IT eszközzel, okostelefonja minden szülőnek van. Nincs iskolánkban olyan tanuló, akit valamilyen csatornán ne érnének el.

Miután a szülők minden taneszközt

hazavittek, az iskolában sort keríthettünk egy alapos nagytakarításra, fertőtlenítésre, karbantartásra. Ezután az önkormányzattal együttműködve szájmaszkokat szabtak ki és varrtak meg az iskola és az óvoda alkalmazottai.

Lezajlott a kis diákok beiratkozása is. 24 új elsőst várunk szeptemberben iskolánkba.

Lassan az év vége felé közeledve sok a megválaszolendő kérdés: hogy zárjuk az évet? Hogyan ballagtatjuk el nyolcadikosainkat? Már záporoznak az ötletek, és ha a körülmények lehetővé teszik, biztosan ezt is megoldjuk majd.

Nagyon várjuk már, hogy újra találkozhatunk, hogy az a közösség, amit az iskola jelent tanulóival, az itt dolgozókkal együtt - amit talán most sokkal jobban tudunk értékelni - újra a régi lehessen. Együtt örülhessünk, neveteshünk, megölelhessük egymást. Talán már nem kell sokat várni.

Szabó Éva igazgató

Sakkozz és tanulj könnyebben!

A MartonVál SC online sakk szakkört indít gyermekek számára kezdőtől a haladó szintig.

Az alkalmak minden szombat délelőtt lesznek 09:00-11:00 között 4 db 30 perces kurzusban.

A szakköri alkalmakon térítésmentesen lehet részt venni.

Csak Skype és otthoni sakk készlet szükséges hozzá.

Érdeklődni és jelentkezni itt lehet:

Bakacs János
Sakk oktató - MartonVál SC
<http://martonvalsakk.hu>
bakacsjanos@gmail.com
06702071727

Számos vidám és emlékezetes történet az online oktatás 2 hónapjából

Az iskola két legnépszerűbb facebook bejegyzése az elmúlt 2 hónap során: Nagy Edina Hot cross bun angol húsvéti süteménye, valamint Edit és Bea néni lelkesítő részvétele a testnevelés videóban.

Van, aki a szavalóversenyt hiányolta: „...ma lenne az utolsó közös szavalóversenyünk, ha ez a fránya vírus közbe nem szólt volna. Sajnálom, hogy elmaradt...” (Denkovic Anna 8.o.)

Tanári bejegyzés a tanárchat oldalán: Megosztom Veletek a mai utolsó ténykedésem eredményét. A 2.osztályosok feladatához megadtam az email címem, amit az online oktatás miatt csináltam: ez helyesen0@gmail.com Csak most hagytam a 0-t, ezzel 23 másodikos ének leckét szabadítottam egy jógaoktatóra, aki nagyon kedvesen reagált, állítólag mindenkinek válaszolt. Lévén ő is iskolás gyerekek anyukája, megérti a helyzetet. (Monika) (4. nap)

Reggel fél 10, angol óra a 8. osztályllyal Discordon. A csoport 2/3-a itt van, állítólag hallanak is. Olvasmányt fordítunk. Felszólítom az egyik tanulót, folytassa. Válasz: „Éva néni, ehhez én még álmos vagyok.” (3. hét)

Sosem gondoltam volna, hogy egyszer ezt mondom: Iskolába akarok menni! Anyukám minden nap reggeltől estig velem foglalkozik. Sokszor veszekszik velem, mert hiába van tanítási nap, én itthon érzem magam, és nehezemre esik a tanulás. Minden napom egyforma! Lehetsz már iskola! (Cséza Barnabás 4.b.) (2. Hét)

„Minden nap segítek otthon.” Cséza Barnabás 4.b:

A technika óra feladatai között konyhai tevékenységek is voltak. „Palacsintasütés, mikor a leckékben elfáradok.” Szalai Réka 4. b

VÁLINFÓ 2020. MÁJUS 22.

Arról is értesülhettünk, hogy Molnár Gréta új kiskutyát kapott

Testnevelés óra feladata: házi akadálypálya építése, és azon gyakorlás. Házilag készített akadálypálya. Bencze Réka 4.b

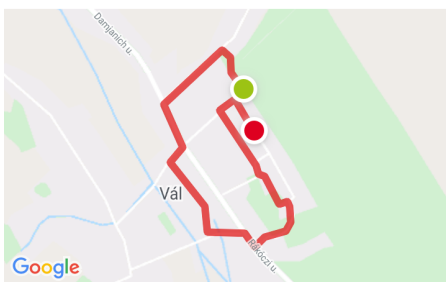
Alakzatok rajzolása GPS-el a községben

5,38km Run

csütörtök, ápr. 23 at 17:58

Activity: Run

SUMMARY

[VIEW ANALYSIS](#)

5,38
DISTANCE
(K.M)

39:05
DURATION

A technika óra feladatai között kertészkedés is volt. Szalai Réka és Szalai Márk a saját kiskertjükkel.

Családi kertészkedés. A Herczku lányok: Enikő, Kinga, és Rebi

Boti szabadidejében szívesen gondozza az állatait. Sajat szavaival: „Nagyon hiányzik az iskola, a barátok, de a jó ebben az időszakban, hogy több időt tölthetek az állataimmal.”

Tözsér Szabolcs 4.b osztályos tanuló húsvét előtti utca rendezése.

TÚZIFA AKCIÓ

egész évben a
VADEX
Mezőföldi Zrt-nél!

Fenyő és lágylombos
vastag tűzifa
12.065 Ft/erdei m3

Vegyes keménylombos
vastag tűzifa
22.860 Ft/erdei m3

Cser, bükk, tölgy, gyertyán
vastag tűzifa
23.500 Ft/erdei m3

Akác tűzifa
25.000 Ft/erdei m3

Házhoz szállítást vállalunk!
Hívja bizalommal az Ön lakhelyéhez
legközelebbi erdész kollégánkat!
Fodor Gábor +36 30 684 1401

Részletek és elérhetőség:
www.tuzifa.vadex.hu

Válassza a megújuló energiaforrást,
válassza a helyi Erdőgazdaságot!

ELBIR

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

SZÜLŐK TUDATOS INTERNETHASZNÁLATA

Maradjon képen!

- Legyen tisztában azzal, hogy gyermeke milyen alkalmazásokat használ, milyen oldalakat látogat és milyen videókat néz meg.
- A TikTok-on, Youtube-on és egyéb más közösségi oldalon a videók és a kommentek tartalmazhatnak agresszív vagy szexuális tartalmakat.

Felhasználói fiókok védelme

- A hosszú jelszó az erős jelszó
- Használjon jelszókezelő alkalmazást!
- Állítson be kétfaktoros azonosítást!

Szülők a közösségi médiában

Gyermekéről ne osszon meg tartalmakat, amennyiben mégis megteszi, zárt körben tegye meg azt!

Gyerekek a közösségi médiában

A gyerekek túl sok személyes adatot tesznek közzé, amely növelheti a személyiséglopás és az internetes zaklatás kockázatát.

Álhírek

Csak megbízható forrásból szerezzen be információkat!

Képernyőidő

Figyeljen Ön és gyermeke képernyő előtt töltött idejére! Töltsenek hasznos időt együtt!

Könyvtári közlemények

A koronavírus-járvány veszélyhelyzet miatt csak a Fekete István: Tüskevár, és a Kosztolányi Dezső programunkat tudtuk megtartani márciusban.

CSÓKÁS ELEKNÉ könyvtáros

Teljes neve Kosztolányi Dezső István Izabella volt. 1885. március 29-én született Szabadkán. Elődei egyik oldalról szabadságharcos hagyományú, műveltséget őrző és hagyományozó köznemesek, másik oldalról nemzedékeken keresztül patikus polgárok. Érettségi előtt kizárták az iskolából, a gimnáziumi önképzőkör tanárával különbözött össze olyan hevesen, hogy végül érettségi előtti kizárás lett a vége. A tanár ugyanis több helyen bele akart javítani dolgozatába, mivel magyartalannak érezte azt. Így a költő végül magánúton tette le vizsgáit, amik kiválóra sikerültek. Nagy kultúrájú vidéki értelmiségi családból érkezett egyetemistának Budapestre 1903-ban; a bölcsészkar magyar–német szakát végezte.

Összebarátkozott a hasonlóképpen irodalom szakos Babits Mihállyal és Juhász Gyulával, majd életre szóló barátságot kötött a matematikával és fizikával foglalkozó Karinthyval és a jogász, de közben kereskedelmi iskolai tanárnak készülő Füst Milánnal. A költő unokaöccse volt a tragikus sorsú zseni, Csáth Géza. Nagyon jó kapcsolatot ápoltak egymással, Kosztolányi ott segített rokonának ahol tudott. Például Csáth az ő ösztönzésére kezdett tárcákat írni a Budapesti Naplóba, majd lett a Nyugat munkatársa. Csáth Gézával kétszer is ugyanazért a nőért rajongtak. Az egyikük egy szabadkai vaskereskedő felesége volt, akinél, csak hogy mindennap lássák, folyton szöveget vásároltak. A másik hölgy Csendes Alice, budapesti színésznő volt. Habár Kosztolányi a Nyugat nemzedékébe tartozott, élénken érdekelték a keleti kultúrák is: fordított japán és kínai verseket is, sőt több japán népdal fordítását is neki köszönhetjük. 1913-ban házasságot kötött Harmos Ilona színésznővel, aki Görög Ilona néven írt is. 1915-ben születik fia, Kosztolányi Ádám. Pályatársával, Karinthy Friggyessel a legjobb barátok voltak. Jó barátokhoz hűen ugyanis folyamatosan ugratták egymást, tréfáik jelentős része szerencsére az utókor számára is fennmaradt. Rendszeresek voltak köztük a telefonbetyárkodások, Kosztolányi Nyár, nyár, nyár című versének rejtett

üzenetéről pedig már mindenki hallott. Életük szomorú egybeesése az is, hogy mindketten 51 éves korukban távoztak az élők sorából. Szabadkát személyesen is meglátogattam „Kosztolányit”, amikor a Bíbor Néptáncsoport a Fölszállott a páva győztes óbcesei néptáncgyűtesnél vendégeskedett.

Jó hír, hogy megérkeztek a legújabb könyvek, lassan tele lesz a könyvtár! Így a régi, elavult példányoknak át kell adni a helyüket az új megjelenésűeknek. Ezért ezt az időszakot felhasználom selejtezésre, ellenőrzésre, állományalakításra, hiszen ezekhez a sokrétű, meglehetősen

időigényes feladatokhoz amúgy is hosszabb időre be kellett volna zárni a könyvtárat.

A könyvtár nyitásával kapcsolatban Fekete Péter az EMMI államtitkára tájékoztatója:

„Az újraindítási folyamaton kezdenek dolgozni, történtek már előkészületek. Kormányhatározat fog megjelenni a nyitásról, ehhez az Operatív Törzs szigorúságát figyelembe kell venni. Nincs kijelölt időpont. Amíg a határozat meg nem jelenik, nem nyithatnak ki a könyvtárak. A legfontosabb annak kidolgozása, mik azok a szolgáltatások, amik majd személyesen igénybe vehetők lesznek, hogyan kell a visszavett állományt kezelni.”

Könyvtárnyitás esetén a részletes tudnivalókról mindenkit írásban értesítetek! A legjobb egészséget kívánom mindenkinek!

Bővebb információ csak az alábbi elérhetőségeken:

telefon: 30/86-86-876

e-mail: konyvtar@val.hu

Köszönjük
a beszámolókat,
híreket, meghívókat!

A Válinfó következő
lapzártája:

**2020. július 15.
szerda**

Várjuk írásait,
beszámolóikat,
olvasói leveleiket,
fotóikat,
melyeket az

alpolgarmester@val.hu

e-mail címre
küldhetnek el.

PANORÁMÁS TELEK ELADÓ

Budapestről 25 percre, Fejér megyében, a Velencei tó mellett Válon az Újhegyi úton a Présház soron panorámás bekerített zártkert eladó.

A telek nagyon jó adottságokkal rendelkezik, a Váli dombvidékre néz rá.

A telek magába foglal sok lehetőséget. Továbbá kitűnő kapcsolódási lehetőség a környék.

Az 1512 m²-es zártkerti ingatlanon a víz és villany bevezetése megtörtént. Telefon, gáz és csatorna bekötési lehetőség a telek előtt.

A telekre beépítési lehetőség a törvényi szabályoknak megfelelően lehetséges.

A telekhez betonút vezet.

A panorámás telek családi házak közvetlen közelében fekszik, szomszédságában rendezett lakó épületek sora található.

A telken jelenleg egy lakókonténer áll, amelybe a víz, villany be van vezetve.

Külön szerszámos épület található a telken.

Ár megbeszélés és egyeztetés szerint.

**Érdeklődési lehetőség:
+36 (20) 227-3214
hétfőtől is.**

A VÁLI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HÍREI

A járványhelyzet miatt a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia március 22-e óta szüneteltette országos szinten a nyilvános liturgiák bemutatását, ez alól egyedül a temetés volt kivétel. Május 4-től a megyéspüspökök önállóan dönthettek az egyes egyházmegyék szabályairól, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök úgy határozott, hogy május 18-tól meg lehet tartani a hétköznapi szentmiséket a templomokban. A vasárnapi szentmisék tartásáról 2020. május 22-én határoz püspök atya!

Az Egyházmegyei Hivatal augusztus 15-ig törölte minden központi, egyházmegyei programot, ennek következtében a május 17-re tervezett váli bérálás is elmaradt.

A globálisan kialakult helyzet miatt a Nemzetközi Eucharisztikus Konferencia időpontját egy évvel későbbre halasztották, így az ennek keretében a templomunkból készülő elsőáldozók sem tudják ezen az eseményen életükben először magukhoz venni az Oltáriszentséget.

Már tavaly ősszel elkezdődtek az idei hittantábor előkészületei, egy állami pályázaton Plébániánk sikeresen pályázott erre a programra. Lehetőség nyílt ezáltal, hogy egy kirándulást is szervezzünk a tábor programjába, amelyet régóta vártak a szervezők és a gyerekek is. A veszélyhely-

zet kihirdetése kétségessé tette a tábor megszervezését, ezt az adott minisztérium is jelezte márciusban, és lehetőséget adott arra, hogy a táborra szánt összeget a plébániaépület felújítására fordítsuk. Mivel gyorsan kérték akkor a döntést, a Plébánia jelezte, hogy élni kíván ezzel a lehetőséggel. Május 12-én újabb levél érkezett, amelyben az illetékes minisztérium jelezte, hogy a rendelkezésre álló erőforrások kormányrendeleti átcsoportosításának szükségessége miatt az egyházi programokra, illetve az azokhoz kapcsolódó eszközbeszerzésekre vonatkozó korábbi támogatási döntéseit visszavonja. Emiatt az elnyert pályázati összeget közösségünk részére nem biztosítja. Sajnos ebből adódóan idén elmarad a hittantábor, és a plébánia felújítására sem tudjuk fordítani a pályázati összeget.

Ruff Tamás

VARÁZSLATOS VÁL

12 éve élek Válon, de igazán felfedezni a falut csak 8 éve kezdtem el, mikor megszületett a lányom.

A családnk teljesen véletlenül került ide ebbe a faluba, de nagyon szeretünk itt lakni. Nagyon jó érzés egy fejlődő, szépülő helyen élni, ahol sok a gyerekes család és gyönyörű a környezet is. Mivel nekem minden új volt, (és még most is sok mindent tanulok erről a faluról) teljesen más, kíváncsi szemmel jártam-keltem a faluban. Egyik hobbi-m a fotózás, nekem minden képekben rögzül. Elmesélem, nekem mit is jelent és hogy is látom ezt a falut.

Tavasszal, mikor beérünk a faluba és végig haladunk a főúton, csakis nyitott ablakkal és lassan szabad közlekedni, de még jobb bringával. Mézédés illat száll és a falu ünnepi fehérbe van öltözve,

dombos erdősávokkal tarkított mezők nagyon szépek, csipog a sokféle madár. Most kint ülök a teraszon, nemrég ivott az itatóból a csuszka, röpködnek a verebek, rozsdafarkú cikázik félösen, barázdaliletető a szomszéd háza tetején. Ti is ezt látjátok tavasszal?

Nyár elején az akácfa virágzása az, amit mindig türelmetlenül várok, mert akkor akácméz illatban úszik az egész udvar. Az alattunk húzódó akácokunk és a felettünk lévő Kerek-dombról, bárhogy is fúj a szél, az illat ideér. A madárfiókák csipogása a legnagyobb csoda, nálunk általában rozsdafarkú fészkel vagy harkály. Kíváncsian, türelmetlenül, de aggódva várjuk a kirepülést, mert az az egyik legszebb dolog. Végre elég meleg az idő a piknikezéshez, akkor már batyusan indulunk sétálni, bringázni, mert jó ücsörögni

nyörű hatalmas fák vannak szerte a faluban. Idén fedeztük fel a Somost, gyönyörű kis erdő, nagyon jó séta célpont, ősszel is biztosan kimegyek.

Télen, mikor csupasz és szürke minden akkor a ködös reggelek a legkülönlegesebbek ebben a faluban. Csodaszép felféreg telepszik a tájra és sejtelenesen feldereng a torony és pár magasabb fa. Mindig várjuk a havazást és a fagyokat, hiszen remekül lehet szánkózni és kocsolyázni. A lombok nélküli fák és bokrok már nem rejtik el a madarakat és szarvasokat. Átlátok a szemközti dombra, egész télen a Szeretet szobor figyel minket.

Miközben e sorokat írom, zeng az ének, jó hangosan, "kakukk, kakukk" először a diófánkról, aztán a távolból az akácfa tetejéről. Ez a dal jutott eszembe:

egyik virágzó fa éri a másikat. Sehol nem láttam még ilyen szépet. Remélem mindenki megtartja azt a jó szokását, hogy meggy vagy cseresznye fát ültet a háza elé. Minden évben kíváncsian várom, hogy a kertünk végében kizöldüljön a mező, szurkolok, hogy napraforgó legyen vagy legalább repce, mert ezeknél szebb nincs. Amikor már melegszik az idő, végre kellemes a levegő, lehet nagyokat bringázni a külterületi utakon, a dímbes-

és almát enni a Kerek-domb tetején, a partkparton vagy messze a falutól egy kis tisztáson.

Az aranyló búza és a szépséges napraforgó táblák, szökdecselő szarvasok, nyulak teszik széppé a hétköznapokat.

Ősszel, mikor a színek olyan hívogatóak, sokkal többször indulunk ki a természetbe, mert hetente más színben pompáznak a fák. A gesztenye gyűjtést a gyerekek minden ősszel nagyon várják, gyö-

*Kakukk, kakukk szól a liget
Jöttödet várjuk, szívünk kitarjuk
Kakukk, kakukk szól a liget.*

*Kakukk, kakukk szól a berek.
Lágy szellők lengnek, madarak zengnek
Kakukk, kakukk szól a berek.*

Vigyázzunk együtt Vál kincseire,
csodás élőlényekre és megújult épületeire.

Berezki Zsuzsa

www.facebook.com/varazslatosval

1920 - 2020

1920. június 4. a trianoni békediktátum emléknapja. A Váli Faluszépitő-és védő Egyesület 12 éve emlékezik meg erről a napról, amely minden magyar ember lelkében maradandó nyomot hagyott.

Míg 1920. június 4-e Párizsban verőfényes volt, addig Budapesten borongós, esős. Mondták is sokan: az ég is a magyarokkal gyászol. Az aláírás napjára a közép- és alsófokú iskolákban, illetve a hivatalok többségében gyászszünetet rendeltek el, a zászlókat félárbocra eresztették. A boltok zárva voltak, csak az élelmiszert árulók nyitottak ki. Az aláírás pontos dátumát még nem tudták, így a „gyászszerződésre” már reggel gyülekeztek az emberek. Több tízezres, feketébe öltözött tömeg gyűlt össze a Hősök terén, többségük a határon túlról menekültekből állt. Annak megfelelően gyülekeztek az „Északmagyarország”, „Délmagyarország” és „Keletmagyarország” feliratú táblák alatt.

A menet reggel tíz óra előtt indult meg az Andrássy úton és a környező utcákon át a Bazilikához. Közben búsan énekelték a Himnuszt, a Szózatot, olykor egy-egy Kossuth-nótát. Az énekek között jelszavakat skandáltak: „Le az antanttal”, „Igazságot Magyarországnak” - írják a lapok. A vagonlakók külön tábla alatt gyülekeztek, míg a menetet az Erdélyi Otthon nevű szervezet zászlaja vezette.

10 órakor megkondult Budapest összes harangja, megszólaltak a gyárszirenák, megálltak a villamosok és a kocsik. Az egész országban a dolgozó munkások, hivatalnokok letették a munkaeszközt és néma csendbe burkolóztak. A bíróságok a tárgyalásokat felfüggesztették, a fővárosi közgyűlés egy órás szünetet hirdetett. Az 5, néhol 10 perces országos gyászszünetre minden vonat megállt.

A budapestiek ekkor vallásuknak megfelelően a Bazilikába, a Deák téri evangélikus, a Kálvin téri református és a Hold utcai unitárius templomba mentek könyörgő istentiszteletra. A lelkipásztorok az élni akarás, a feltámadás és a nemzeti küzdelem fontosságát hangsúlyozták. A komor tüntetők ekkor vonultak tovább a Petőfi-szobor elé, ahol kirakták tábláikat. A szónoklatok nélküli tüntetés ezután véget ért - írja Romsics Ignác *A trianoni békeszerződés* című munkájában.

Áldás a magyarra

*Ne mondjátok, hogy a haza nagyobbodik.
A haza, a haza egyenlő volt mindig
ezer év óta már, és mindig az marad,
mert nem darabokból összetakolt darab:
egytest a mi hazánk, eleven valami!
Nem lehet azt csak úgy vagdalni, toldani!
(Babits)*

Az új határok kijelölése családokat, barátokat választott szét. Néhány esetben belterületen vágtak szét egyes településeket: Komárom, Nagylak, Somoskő.

Gondoljunk végig saját településünk példáján. A határvonalat akár a Váli-víz mentén is meghúzhatták volna, az első határátkelő pedig Budapest. Ha meg szeretne volna látogatni a belső faluból valaki a külső faluban lakó rokonát csak Budapesten keresztül juthatott volna el hozzá - Verebig földúton. A falu egyik fele magyar, a másik szlovák állampolgár lett volna.

Ezt nekünk csak gondolatban kell megélnünk, de egy Nagyszelmencen lakó család tagjai a 100 év alatt 5 országnak voltak az állampolgárai. Az ősi magyar falu jelenleg Szlovákiához tartozik, 2001-ben 604 lakosából 586 vallotta magát magyarnak. A monarchia szétesése után tartozott Csehszlovákiához, Magyarországhoz, Szovjetunióhoz. A szovjet határőrök az új határon egyetlen nap leforgása alatt hat méter magas deszkapalánkot építettek. A deszkából épített fal azt is megakadályozta, hogy az egymástól elszakított testvérek, rokonok, ismerősök láthassák egymást.

A bennünket ért igazságtalan békediktátum lobbantotta lángra a két világháború közötti Magyarországon a revízi-onizmust az országzászló-mozgalommal egyetemben. Ahogy elődeink közadako-

zásból 1942-ben felállították a torony előtti emlékművet, a Faluvédő Egyesület kezdeményezésére közadakozásból vásárolt országhászló 10 éve ismét ott leng félárbocra engedve a talapzat fölött. A két háború közt felállított emlékmű azon kevés magyarországi emlékművek egyike, ami túlélte a II. világháború utáni időket, amikor ki sem lehetett ejteni Trianon nevét.

Igazságot Magyarországnak!

*Nem kell nekünk a más folyója,
Nem kell nekünk a mások bércze,
Csak magyar hegy és magyar róna,
Ahogy az Isten rég kimérte.*

*Nem kell nekünk idegen égbolt,
Egy porszeme sem a világnak,
Csak az kell, ami a miénk volt.
Igazságot, igazságot,
igazságot Magyarországnak!*

Az I. világháború után a győztes antant szövetség hatalmai és a segítségükkel létrejövő utódállamok és kormányaik mindent elkövettek, hogy Magyarországot gazdaságilag, katonailag tönkre tegyék. Sok esetben egységes tömbben élő magyar lakosságú területeket is elcsatoltak. Minden harmadik magyar nyelvű állampolgár idegen állam területére került. Nem a népességi, hanem a stratégiai – ezen belül a vasúti-szállítási – szempontok kerültek előtérbe. Fontos szempont volt Magyarország gazdaságának tönkretétele. Ezt az ipari területek elcsatolásával tudták a leginkább elérni, mert így egy ipari országnak át kellett állnia mezőgazdasági termelésre.

Trianon számokban és tényekben:

- területveszteség: 67,2% (történelmi Magyarország: 71,5%)
- lakosságcsökkenés: 58,3% (63,6%)
- a hadsereg korlátozása: maximum 35 ezer fő; légierő tiltása
- jóvátételi kötelezettség (200 millió aranykorona 20 évre)
- katonai földrajzi szempontból nyílt határai lettek Magyarországnak
- 3,4 millió magyar került a határokon túlra

súlyos gazdasági helyzet:

- nyersanyagforrások elvesztése (fa, szén vasérc stb.), ugyanakkor ipari kapacitások maradtak kihasználatlanul
- fogyasztópiacok elvesztése
- a gazdasági kapcsolatok megszakadása
- utak, vasutak, települések kettévágása

„ Világpolgárnak neveztem magam – léleknek neveztem magam, mely rokon lelket keres, akárhol itt e földön, s ha kell, a pokolban is...De nem mondtam ki azt a szót soha. És most már nem is tudom kimondani, csak ennyit: valami fáj, ami nincs. Valamikor halani fogsz majd az életnek egy fájdalmas csodájáról – arról, hogy akinek levágták a kezét és a lábát, sokáig érzi még sajogni az ujjakat, amik nincsenek. Ha ezt hallod majd: Kolozsvár, és ezt: Erdély, és ezt: Kárpátok – meg fogod tudni, mire gondoltam.”

Karinthy Frigyes: Levél kisfiamnak – Trianon emléknapjára

„Érzem a felelősség roppant súlyát, amely reám nehezedik abban a pillanatban, amikor Magyarország részéről a békefeltételeket illetően az első szót kimondom. Nem tétovázom azonban és nyíltan kimondom, hogy a békefeltételek, úgy amint Önök szívesek nekünk átnyújtani, lényeges módosítások nélkül elfogadhatatlanok. Ha Magyarország abba a helyzetbe állíthatnák, hogy választani kellene ennek a békének elfogadása vagy visszautasítása között, úgy tulajdonképpen arra a kérdésre adna választ: helyes-e öngyilkosnak lenni, nehogy meghaljon.

Mert az ország e szerencsétlen középső része, elszakítva határaitól, meg lenne fosztva szénérc- és sóbányáinak legnagyobb részétől, épületfájától, olajától, földgázforrásaitól, munkaerejének jórésztől, alpesi legelőitől; ez a szerencsétlen középső rész, meg lenne fosztva a gazdasági fejlődés minden forrásától és eszközétől ugyanakkor, amikor azt kívánják tőle, hogy többet termeljen.

Magyarország századokon át rendkívül fontos szerepet

játszott Európában.(...) A történelmi Magyarország megvédte Európát a keletről fenyegető közvetlen veszedelmek elől. Ezt a hivatását tíz századon át töltötte be és erre egyedül organikus egysége képesítette.(...) A történelmi Magyarország tehát Európában egyedül álló természetes földrajzi és gazdasági egységgel rendelkezik. Területén sehol sem húzhatók természetes határok és egyetlen részét sem lehet elszakítani anélkül, hogy a többiek ezt meg ne szenvedjék. Ez az oka annak, hogy a történelem tíz századon át megőrizte ezt az egységet. „Gróf Apponyi Albertnek a magyar béke delegáció elnökének, a békekonferencia 1920. január 16-án tartott ülésén a Legfelsőbb Tanácshoz intézett beszédéből

Apponyi Albertnek igaza lett.

Bebizonyosodott, hogy ezek a kreált államok nem életképesek, sorban felbomlottak, volt, amelyek békekességben, volt, amelyek háborúban. Ma már csak Ausztria és Románia olyan állam, amelyek léteznek még a trianoni szerződés által Magyarország területéből részesülő államok közül.

*Magyar! te most árva, elhagyott,
veszendő,
Minden nemzetek közt lenn a földön
fekvő,
Magyar legyen hited s tied a jövőndő.
Magyar, legyen hited és lésszen országod,
Minden nemzetek közt az első, az áldott,
Isten amit néked címeredbe vágott.
(Papp-Váry Elemérné Sziklay Szeréna.
Magyar Hiszekegy)*

*„Szép kincses Kolozsvár, Mátyás büszkesége,
nem lehet, nem, soha! Oláhország éke!
Nem teremhet Bánát a rácnak kenyeret
Magyar szél fog fújni a Kárpátok felett!”
(József Attila)*

*Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan
S őszintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezét, s esküdjetek
Némán, csupán a szív veréseivel
S a jövőndő hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdést hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra.*

*Nem kell beszélni róla sohasem?
De mindig, mindig gondoljunk reá!
(Juhász Gyula)*

Összeállította: Szabó Éva

A trianoni tragédiára emlékezve június 4-ét a magyar Országgyűlés 2010-ben a Nemzeti összetartozás napjává nyilvánította. Az Országgyűlés a törvény elfogadásával kinyilvánította: „a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek”. Amíg a magyarság egészében megvan az összetartozás tudata, az egymásért érzett felelősség, az önző egyéni érdekek és anyagi javak hajszolása helyett a nemzet érdekeiért vállalt szolgálat, addig ez a nemzet erősödik.

